

CSIKSZEREDA

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.

Felétér szorokozta:
Dr. Nagy Réni,
ügyvéd.

Nyitólár cikkeket soronként 30 fillérről küldhetnek.
Egyes lap ára 20 fillér.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak.

Néhány szó olvasóinkhoz.

Az új év kezdetével egy társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi lapot indítunk meg, mely kittizött ezélfájhoz képest csupán e keret határai között mozogva közéletünknek mindennapi kisebb nagyobb bajaival foglalkozik. A politizálást nem vettük be programunk közé, részint azért, mert ebben a tekintetben kicsinységünkönél fogva szavunk amugy sem ér többet és nem hat tovább egy légy döngésénél, részint pedig azért, mert ezt tisztán a helyi viszonyokra szorítva végeredményében személyeskedésre, ellenségeskedésre, gyűlölködésre vezet.

Elég van nekünk más téren bajunk. Csak ezen bajok felkutatása, okainak feltérzése, orvoslásuk módjainak megtalálásán anyyi anyagi gondot és fáradságot fogadni, mely erőnket teljes mértékben igénybe fogja venni. Csak a mult úyáron foglalkozott a Székely Kongressus Csiklus-nádfürdőn a székely viszonyokkal s ekkor kitűnt, hogy szegénységünk, nyomorúságunk már országos csapássá nőtt fel; orvoslásukra számtalan expedienst ta-

láltak fel s végeredményében ma is csak ott vagyunk, a hol akkor, ha nem hátrább. Ebből csak azt vonhatjuk le eredménykép, hogy bajunkon ott a hol lehet magunknak kell segíteni, különben csak a juttatással maradunk.

Ezzel korántsem akarjuk azt mondani, mintha mi akarnánk a dolog rendjének megváltoztatására vállalkozni. Anyi belátást mindenki feltételezhet rólnk, hogy erőnkön felül sem nem akarunk, sem nem ígérünk. Ha azonban akaratunk és elhatározásunkhoz képest csak a legkisebb eredményt érjük is el, többet tettünk, mintha egy fényes szónoklatot verőjelkező bombával valamely nyilvános podiumon kivágtunk volna.

Határozott, előre körvonalozott programot nem adunk, mint-hogy nem is adhatunk. Lapunk iránya és ezélfája széles keretekben már a czimlapon meg van határozva. Ezen kereten belül pedig mindenkit szívesen fogadunk, a ki minket támogatni ohajt és mindenki felszólalásának készséggel adunk helyet, ha azzal a jogos magánérdeket vagy a köztekitéte-

ket kívánja megvédelmezni. Személyes irányu cikkeket jó előre kizárunk, elviünk lévén: mások békéje mellett, magunk is békében élni.

Különösen közgazdasági irányu tanulmányokat fogadunk szívesen. Ebben a tekintetben van legnagyobb nyomorúságunk és e téren gyűjtött mindennemű adat és kezdeményezés a közbajok régóta várt orvoslására vezet.

Ezek után lapunkat a nagy-közönség jóindulatába ajánljuk, s gyarroságunk elnézése mellett kérjük aukat ugy szellemi, mint anyagi támogatását.

Lapunk előfizetési ára a következő:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.

„A CSIKSZEREDA“
szerkesztőség és kiadóhivatala.

1903.

A zord éjfel leple alatt hó fehér türteivel ravatalon fekszik az öreg Szilveszer. Melléte egy örökség van, melybezt különös perceiben is oly gőreszőn ragaszkodott; ez az örökség a változatos mult könyve, melyből tanul életet irányítani a jövő gyermeke, vala-

„CSIKSZEREDA“ TÁRCZAJA.

Ugy-e nem haragszol?

Ugy-e nem haragszol, hogyha majdan egykor.
Midőn enyémmel vall remegő szívem,
Ha nem viszlek fényes, bízeske palotába.
Hol az élet pezaeg, zajlik szüntelen?

Ugy-e nem haragszol, hogyha majdan egykor.
Mikor boldogságom benned érezem;
Ha nem sulog rajtad fényes selyem ruhá.
Gazdag szinompával fedve ékesen?

Picziny hajlék, caendes, az lesz a hol majdan
Mogozatom tevelod hlt lekem felét.
Hol ragyogó álmok szelid sugaránál,
Örtömben tűnik a nehéz földi lét.

Szerény lesz a hajlék örökzöld levélét
Homlokja befutva szépen édesem.
Az fogja példázni, hogy a mi szerelmünk
Nem vásárolt, hanem hosszú, végtelen!

S ha majd átosanunk így lassan a pályát,
Havazó fejünkre alkonyat borul.

Csupa fény fog szállni, visszasugárzani
Az elmaradt, letűnt boldog világból.

Fény, derűben hull ránk majd az örök éjfel.
Nem fogja vád érni porló szívünket;
S unokáink ajkán, mint pille virágon,
Ugy szállong szerie a szép emlékezet!

íj B. B.

Görög uti emlékek.

Írta: Dr. Erdélyi Károly.

1893. júl. 7. az athéni temetőt látogatam meg. Az előtte való napon láttam, a mint az egyik utcában nyílt koporsóban vittek a halottat örökös nyugóhelyére. Követem a menetet. A temetőben a pap bszentelte a halottat, a kit aztán a rokonok és jó barátok még egyszer megéleltek és megcsókoltak. Aztán rája borult a földel, majd dühörgeve hullottak a göröngyök a koporsóra. Közbevegyült a sirató asszonyok jajongó panaszsava. Ezt felszokta váltani a halotus háznál a zajos halotti tor a melyen az élek utójára vendégei a halottnak.

Egy külön napot kellett szentelnem az athéni temetőnek, és arra szántam július 7-ikét. Rövid áton után, felhasználva a kellemes reggelt, 4 óraker elhagytam a szállót és átalvgyva az alkotmánytérén, a philhellének utcáján keresztül a phalironba vezető utra jutottam, melyből balról ágazik ki a nagy temető felé vívó ut. Az Iliosos hídján kell átmenni. Ennek a folyónak medre most üres és köves; hajdanán azonban virágok között hőmplyogte dagadó hullámmal. Lassan mentem a cyprusoktól szegélyezett uton. Néhány perez múlva ott voltam Schliemann síremléke mellett. Akkor készült el végleg. A homlokzatán ott díszleg a lelkes németnek sikerült mellszobra. Remek példája az azon ideális lelki germánoknak, a kiket a Dél alakban, szinben és költészetben gazdag világa vonz és magával ragad.

Néhány lépést téve a temetőben voltam. A holtak országa is szép út. A temető egy caendes cyprusfiget benyomását tesz. Az utunknak neveik vannak. Mindjárt a bejáratnál meglep egy pár dombornál: a beteg-

hányszor az elhunytak szelleme megjelenik. Hőféhér lapok őszik a lángoló hitet, a szeretetet, a reményt, fekete hasábkorról ri le a gyűlötség, harag, rut vissza vonás. Tizenkettőt ver az óra egyhangú beszéde küzdött s az 1902-ik év sirba borul, orcsáját elborítja a feladás fekete hullámu redői, temetőbe költözik minden mit az ember az ősz szőlőtől öröklött óvisiek között keresztül küzdött, Ajtajához szomorú ör gyánant szegődik az emlékezés. Az óra vorásra a sírdomboknak raja emelkedik, itt el van temetve a lángoló hit, ott a lelkesítő remény, amott a hőfelér szeretet. A koporó az új év hőcsöjje, a temetés után új év keletkezik, az éjtől sötét leplelősi ki bontakozik a csecsemő, a derengő hajnal rozsa arcán azt ringog: 1903. Az ébredő élet magára ölti a meg szokott képet. A szegény kunyhója küszöbét elhagyja, hogy a vég czélpont, a sír felé hujló életét fenntartsa, ásitó nyomor középette munitát keres, melynek gyömolcsőből televe nitese az aszszának induló sejtke, szomszédjainak, polgártársainak boldog új évet kíván. A dugszalag palotájának bíbor szőlyeit elhagyja, hogy a végczélpont a sír felé hujló életének több kényelmet szerzzen, talterjengő jólét középette élvezetet keres, csillagó termekben boldog új évet kíván. Megszokott sablon. Oh hányan vannak kik nem fogják fel az év ezredes jellegének értelmét, hányan tapodják a földi rögöket, kiknek ajkáról midőn elröplő hiányzik a szív szava.

Boldog új évet! Uteza farkokon gyűllekesetekben, barátok raja között a rövid jellege úti meg füléinket. Mennyi ünérdeket rejt ez megában, kőntőse alatt ott lappang a hazugság, mert a szív mélyében az igaz érzések még visszhangja sem tánnád. A rideg számzó éss adja a hangokat, a lélekben nincsen összhangzás. A koldus ajkára ősztokei a fillér, a dobott alamizna, a gazdugára legtöbb esetben a látszó

ágyon fekvő nő jobb kezét síró férjének, balkezét a férje karján ülő mosolygó kis gyermeknek nyújtja bucsura. Rendkívül sok és érdekes sirenlek ülök szemembe, a mint beljebb hatolok. A modosabb vagy előkelőbb görögök sirenlekén ott van a boltnak mellszobra. A sirenlekéken lévő domborművek többnyire érdekesek és megindítóak: a gyászoló hölgyek megkoszoruznak egy hamvvedret; a férj a kinek hosszú útja van, vigasztalja síró nejét: a sírra angyal borul; egy kis angyal mutatja az evangéliumot és rajta ezen felírat: Örvendjétek.

Számos jóles embernek a sírját találtam itt és az ifjú Görögország története elvonult lelki szemem előtt. Végre a görög Kazinczynak, a nagy Koraisznak (1748—1833) sírjánál állapodtam meg. Sokáig ültem a sirenlek előtt lévő padon. Koraisz sírfülranta lelkes, bölcs, magasztos. Mindössze három szó: hit, haza, szabadság. E három szóba bele van foglalva mindaz, a mit valamely nemzet palladiumának, őselektének nevezhetünk.

lagos megalázás. A hivatalos személy zengi, mert a magasabb előit képet mutat, a póljár mert megszokás.

Boldog új évet! Lelkünkben az 1903-ik év diadalmakor a legmagasztosabb harmoniában jelenik meg az ész és szív szava.

Ajkunkon a fohász kél a csillag haza felé, mely fülött tronol az új Király.

Oh a kezdetnek és a végnek nagy Ura árazd el véghetetlen szereteted szikrijával az emberi sziveket, hogy az ünérdek, rideg megszokás töltött diadalt állhessen a szív azon érzése, mely az aláztóság, engedelmesség, a zingolódás nélkül való títés iskolájába vezet!

Oh napkeleti Király, ónta hitet a számító szabad szellemű korban a legszertebb érzelmeiktől magát emancipáló ateista lelkébe, hogy tudja meg, van ezé, és Te meghaltál értele.

Oh vigasztalás Isteneadj reményt, hogy éveid sorni alatt el ne csügdenjünk érveid meg ama tudott az élet tikkasztó munkái középette lelkeinkben: **Feltámadunk!** *B. B.*

A vallásosság.

Írta: Pallás Lajosé.

... hatodik nap teremté Isten végre az embort.

— — — S midőn Ádám első álmából felébredt a szemei elé tárát az Isten által teremtett világgyök, minden csodálatos szép-sége — bizonyára örült vett lelkén az a megmagyarázhatatlan érzés, mely az emberi lelket önkénytelenül fölragadjú oda, a honnan származik, a megszületett lelkében egy bizonyosság, egy felsőbb hatalom rejtelme, ezen felsőbb hatalom iránt való tisztelt és szeretet, az emberi lélek küzdelmeinek egyedüli révpirtja: a hit.

A hit: egy bizonyosság, hogy van fölüttünk egy mindenél fölébb hatalom, a mely teremtett életet és megsemmisít. A hívő lélek szerint: fölzsabedit, megsemmisít az anyagot, a testet, visszazaván őt az anyaföldnek, melyből alkotá és fölzsabeditván a lelket, hogy: ha méltón őlt e földön, viszontterjen őserdő-tébe: Istenéhez

A görög nép ógon szereti hazáját és a szabadságot, s ezen érzelmeivel a legbensőbbben összeforrott a vallásos érzés. A görög népet a vallás mentette meg, a vallás által maradt fenn, mint a halat fenntartja a só. A rabizottság irtoztató nyomorában még a jelen század elején a nép a templomokban naponkint imádkozik felszabadulásért. A renegát unga a boldogsághoz folyamodik titkon midőn Allah nevét kiáltja hangosan. A nép rajongó hittel hallgatja a papasz szavát, ki a tulvilág gyönyőreit rajzolja. A papasz a türök bírák gyalázatos megvesztegethetősége miatt még világi dolgokban is bírája és szószólója volt a népnek; ezenkívül oktatója, vizszaltója, testi és lelki orvosa. Az alsóbbrendű nép és az alsóbbrendű papasz ezen összeforrása volt egyik alapföltétele a görögység fenmaradásának.

Ez a vallásosság okozza, hogy a görög temető minden emlékeztetésű darzára is, sokkal vallásosabb színezett, mint némely városaink lelketlen, a vallásos jelöket szinte szándékosan mellőző temetői. A nyugati

És ha végig lapozom a könyvek könyvét, az emberi nem keletkezésének, fejlődésének, viszontagságainak ezen csatlalhat biographiáját, megérősdök szívemben azon meggyőződés, hogy csak az lehet jó, igaz, akinek lelkében az *jelelen hit, Isten iránt való feltétlen bizalom, akaratán való megnyugvás és a földi életen túl terjedő tövábbítás bizonyossága* lakik.

A lit nem az emberi ész, a tudomány, a műveltség szülötte; ez egy, már az első ember lelkébe oltott érzés, amely világ kezdetétől kiéri a halandót.

Legyen az a legujabb korban, avagy az ókor évszázadainak bármelyik szakában: a legpogányabb nemzet történetében, egy felsőbb hatalom, Istené, avagy bárvány iránt való hitet, tiszteltet arany imálat mindenhol fogunk találni.

Es bizonyítja előttem azon tény; az ember, a bölcske, magát a föld urának hívő ember, a teljesen barbár avagy művelt korban is szűkrögét érezte és érsi annak, hogy önmaga fölé egy sok esetben ömeretlen hatalmat helyezzen, a melyhez bajában, bajában, — ha őnhizalma cökken — segítségért folyamodhasson.

Az emberi élet korszaka Krisztus születése előtt egy tünik nekem, mint a föld a teremtés negyedik napja előtt, mielőtt Isten a napt és csillagokat megteremtette volna.

Megvolt az ősznyaga az emberiség, meg rézint az Isten iránt való hit, de nem volt meg az igazi világosság: a nap a mely elválnszaga a nappalt az éjtől, amely fényt és világosságot áraszon a földre Megvolt egy választott részben az emberiség, nek a hit és bizalom az Isten, mint legfelsőbb hatalom iránt; de nem volt meg a világitó, fényt adó, a nappalt és éjet meghatározó napfény, a sötétlenség megsemmisítő világosság: az igort megváltó.

Megvolt talán a hit az emberi szivekben, de kevesen ismerték az igaz utat, amely a biztos révbé vezet.

Erre legvilágosabb példa az *őznvíz*, hogy Isten, a könyörültes szívu, a ki az embort gonoszágában is megsemmisít, az ősznyaga emberiség között egyedül Noé nyolcz tagu családját találta érdemessék arra, hogy őket a gyötrelmes vég és kétségbeesítő haláltól mentesse.

Milyen mértéke a vőtkes emberi gyalóságunk kelletett ulhoz, hogy a könyörültes Isten ilyen büntetést mért az emberiségre.

nemzetek részben elfordultak őseikhitétől. A franciaia állami iskolákban tiltva van az Isten nevét kijelenteni, a franciaia kizártságu elnökének sohasem szabad hivatalból templomba menni. Mi máséként van ez a görögöknel! Ott a vallás teljesen átlátja a nyilvános életet is, a vallás megsemmisítése nélkül a görög míhez se fog.

Igy kőtsőleg ebben a vallásban sok az idegenszerű, sőt a visszariasztó vonás. Lászlóban láttam az első görög papasz. Bizony az meglehetősen piaskos volt és egész megjelenése nem árult el valami nagy műveltséget. A görögök maguk is olismerik kőlőnben, hogy papjuk a nyugati papasz nőgű messze elmaradnak. Azonban így is, a mint van, az alsóbbrendű papasz a nép legműveltebb eleme, a elsőrendű művelődési tényező.

A miért azok a hősök küzdöttek, a kiknek sirenlekét itt magam kőllő látnom, az a vallási és politikai szabadság volt. Pap tőtte ki a görög szabadságharcznak szűlőjét elsőben. Germanus patraszi érsek állott

milyen kevesen vannak a ankek között, a kik ezen sőt, ezen fogalmat a maga valóságában meg tudják érteni. S igazán egész nagyságában, hatalmasan érezni.

Aránylag kevesen a kik időt és fáradságot vesznek maguknak. hogy ezen azó a annak igazi értelme fölött komolyan és beláthatóan gondolkozzanak.

Gondolkozniuk és bíráljunk! De nem embertársunkat, hanem elédnban önmagunkat. Bíráljuk meg mint a legszigorúbb bírósajt benső világunkat, minden gondolatunkat, minden indulatot, a mely ezen gondolatokat száll; minden okot, a mely ezen indulatokat előidézdi. Legyünk önmagunk iránt könyörütelenek, mint az az orvos, az a sobész, aki ha egy fontos operációt végez, nem veszi számításba azokat a fájdalmakat, melyeket vágásaival okoz. Csak azt tudja szeméi előtt, hogy annak az idegen testésznek, amely ott egy elváltozás következtében fejlődött, onnan okvetlenül el kell távolítania.

Polyt. köv.

A székelyek memoranduma.

A Kézdivásárhelyi vidéki székely gazdasági egyesület december hónap elején Darányi földmiveltügyi miniszterhez terjedelmes memorandumot nyújtott be, a melyben részletesen fölírta a vidék népének közgazdasági és társadalmi nyomorúságait, megjelölvén egyuttal azokat az eszközöket és módozatokat is a melyekkel az egyesült véleménye szerint az állam kormánya segíthet. A székelyek főbb kívánásai a következők foglalhatók össze:

1. A tagosításra és az arányosításra vonatkozóan hatása végre a kormány a tudású székely kongresszus határozatát ama hozzátétellel, hogy az erdőközön lévő, magán tulajdon képező kaszálók és rétek közigazgatásai uton való kiszájtítása engedélyeztessen meg, mivel azok akadályozzák a czélészerteli fogelgetést. 2. Az erdőörvények legeteltésre vonatkozó intézkedései a nép és az állattenyésztés különös érdekeire való tekintettel hatjánassanak végre. 3. Mítán a marhatárszám nagyon lecsökkent, kéri a minisztert, hogy Kézdivásárhely vidékét vegye on a fehér szarvasmarha körből és részben ossza be a tarka marhatenyésztési körbe; azonkívül 3 százalékos kamattizetés mellett 5 évi törlesztésre adjon a kormány a jelen tól

folyamán tenyésztésre alkalmas anyutehonokot; továbbá az eladásra kerülő legjobb fiatal marhákat vegye meg az egyes székely gazdáktól az állam s aztán alkalmas havasi béreltetlen felnevelve. Önköltségen adjon el a kisebb székely gazdáknak. hogy így a megjavított fehérszőrű marhafaj a Székelyföldön fenn tartható legyen. Kéri a létező tejüzleteketek anyagi támogatását és azt, hogy a kormány a tejkezelés és sajtkészítés előmozdítására képeztessen ki a nép oktatónál egy néhány székely gazda fiat. 4. Hasonlóan a földmiveltési miniszter, hogy a székely mezőgazdasági termények és állatok vasúti szállítási tarifája leszállítottassék. 5. Kézdivásárhelyt a burgonyatermesztés értékesítésére végezt állítsassék föl egy keményítőgyár. 6. A lentermelés meghonosítása czéljából kölljön a kormány e vidékre egy lentermelési vándorintézet. 7. A kereskedelmi növények számára egy termelőiskolát állítsassék föl. 8. A gazdasági kultúra emelése czéljából a székely gazdakörök és egyesületek gazdasági gépekkel való támogatását, természetesen méltányos részletfizetés feltétele mellett. 9. Alkalmas anyajuhokat adjon két évi részletfizetésre, hogy a lehanyatlott juhtenyésztést újra föl lehessen lendíteni. 10. A székelységet támogassa a kormány abban, hogy erdeit szövetkezeti uton maga értékesíthesse. mert a nagy erdőipari vállalkozók eddig csak kárára voltak a székelységnek. 11. A Fekete-folyó, az Ólt folyók, továbbá a kisebb patakok és vadvezék szabályozására adjon a kormány 10 év alatt a közadokkal behajtandó kamattalan kölcsönt. 12. Tegyen meg a kormány a székely háziiprfejlesztés érdekében minden szilkéges intézkedést. 13. A malom- és kovácsipart, a mely két ipar hajtján virágzott, úgy lehetne föllendíteni, ha a vízi erőt a kovácsok felhasználhatnák. de erre szilkéges a felhasználási jogok e szempontból való revíziója és az, hogy a fővárosi nagy vaskereskedők vállalkoznának az ipar termékeinek értékesítésére. 14. A hitel kielégíthetése szempontjából kéri a hitelszervezeteki törekvések nagyobb támogatását s egy székely földhitelintézet fölállítását.

Ezek a székelyek ama kívánással, a melyeknek teljesítését még ez év folyamán szeretnék a kormánytól legalább részben megkapni.

szenácsra. A fitnesserek megható nélkülözéssel küzdenek, míg leány-otvónéket férjhez nem adták. Az özvegy anyáról a fia a legnagyobb szeretettel gondoskodik. Nyomorban élő görög özvegy ugyszólván minden: sokat követel tőle a társadalom. teljes lemondást: de meg is jutalmazza ereynét.

A görög nép családjassága kitűnik abban is, hogy a távollétnél, az elvállalás netovább nincs a görög fura és leányra részben. A rosszlát haragos anyja idegönbe tűzti. Ekkor a könnyelmi ifjún erőt vesz a világ földjában. Hítko szinckkel rajzolja a vásár, idegen föllet, érczeny szavakkban tör ki belőle a bánat; elcrlétlajn rotentó jóvőjét: a madarak táplálékra lesz az óholt testé és anyjának osztályrésze bänkódás legyen az elasztított után. S az anyai szív megindul: a szegény nő karjaiba zárjuk csak az imént negatívított fiat és maraszja édes szavakkal. A görög népdal szerit az élök elvállására nincsen vigasztalás a földön. Legjobb a holtak sirja fölött nőtt szőlő bokrából adni az anyáknak, atól vagy módokk lesznek, vagy szillettendő gyermekek meg vannak mentve a válás retentó gyötrelmeitől.

KÖZGAZDASÁG.

T. Nagy Imre könyve.

A napokban jelent meg T. Nagy Imre gazdasági f. n. iskolai igazgató tollából „Csikmegey gazdasági leírása”, melyet a m. t. Akadémia nemzet gazdasági bizottságának hozzájárulásával a magyar közgazdasági társulat bocsátott közzé. Ez egy 43 oldalra terjedő, slírln nyomtatott füzet, melyben vármegyénk gazdasági tekinetben egy szakavatott ember által minden oldalról ismertetetve van és ideig hasonló mű előttünk egyáltalán ismeretlen. A füzet átlapozása után arra a meggyőződésemre jutottunk, hogy írja nem az u. n. „írott forrásokból” merített anyagát, hanem saját tapasztalataiból s ennél fogva sokkal nagyobb a becsú is, tekintettel arra, hogy a téves adatok már előre ki vannak zárva belőle.

Küvid történeti áttekintés után mindjárt áttér tulajdonképeni anyagára és többnyire statisztikai adatok segítségével késétségbevonhatlanul kimutatja, miszerint vármegyénk a természetül bőven meg van áldva minden nemül kincsekkel és hogy ennek daczára szegények vagyunk, részint éhiletelenségünknek, részint a töké hiányunk tudható be.

Sok megráztelendő dolog foglaltatik e füzetben. Többek között nevezetes, hogy 10.000 tankitöles nem jár iskolába és a kik nem részesülnek semmiféle oktatásban a tankitöleseknek 30.72%-át teszik.

Jöllehet az egyik oldalról valódi szegénység bizonyítvány. más oldalról azt a meglepő következtetés vonja le, hogy „az irni tudók számának szaporodásával majdnem párhuzamosan terjed a szegénység és a nyomor, nem mintha előbbi okozná az utóbbit, hanem azért, mert a műveltség haladásával fokozódna a szegények s ahhoz mérve nem fokozódnak a jövedelem források, ugyanly arányban lépés tart ezekkel az erkölcsök hanyatlásu és a nyelge vállalatlanság.” Hogy ezen szörnyü állítást dokumentálja, még példát is hoz fel és tételekint mutatja ki, hogy egy csik két ökrös kis gazdának ugy 40 évvel ezelőtt, mint most összes évi jövedelme 508 kor. mig kiadása ez előtt 40 évvel csak 115 kor. 50 fill. volt, ma pedig 516 kor. 30 fill. Tehát minden évre deficitet végződik: s így nem esoda ha mindennap halad a nyomorúság felé.

A jövedelem állandó egy formságát az igények horribilis növekedésével szemben abban találja, hogy népnk a mily fogékony az uri passziókhoz, ép oly conservatív a megélhetési módok keresésében. Ma is csak abban a gazdasági rendszerben él, a miben 40 év előtt; természetül fogva a krajczároskodást megveti; a helyett hogy pl. konyha kerti és zöldségféle terméket maga természetesen, inkább a szomszéd vármegyéből szerzi be, a melyek ezen czimon sok pénzüt visznek ki tollunk. Jöllehet tökéje nincs” mégis csak azt az tizelet szereti, a hol könnyül szerivel forintokban és százásokban csinál forgalmat. E miatt „olyan az élete, mint egy szédőleg bankáré kinek minden perczen feje felett lebeg a csód.”

Beszél továbbá a birtok viszonyokról, gazdalkodási rendszer és eszközökről, a terményokról és azok mindőségéről, gyümölcs és virágotenyésztésről, szarvas marha, ló, juh, sertés, baromfi stb. állomány és tenyésztésről, és ezek részletes és rendszeres tárgyalása után áttér a kereskedelem, ipar, hitelügyre. Végül megemlíkezik a „ki-, át és betelepítés”-ről.

Kitűnik ezekből, hogy a lóállomány nagyon súlyos. A ló fogalmat sátoros ez-

A görög nő férje halála után meghalt a világra nézve. Gyászruháját soha többé le nem veti. Gyermekei növelésének és gazdagságának él. Tudja, hogy a világ nyelve mily gonosz, azért vonul vissza. Ha a fiatal özvegy gyorsan jár, mondja a népdal, akkor férje után szalad; ha lassan, akkor bírské. Az özvegy gyakran vonul vissza valamely kolostorba. Hogy a görög nő minden kiváló tulajdonsága daczára sem fogal el társadalmi állást, mint nálunk és a nyugoti nemzeteknél, hogy az ő élete egészen a házi körbe szorúl, annak egy dicséretes erőnyen, a családas érzelmon kívül egy árnyolat, a székely szellemi mitveltség az oka. A görög faj félig-meddig a keleti népek niveaján áll e tekintetben. A görög nő férjét mindig „uram”-nak szólítja, „parancsoló” mondja a családtagokkal szemben. Tényleg félig-meddig szolgáldó szerepe van, mely annyira meggy hogy pl. éjszakai Öbrögországban a férfi feyvoarot tartozik rendben tartani. A köznäségek görög asszony férjét kiszolgálja étkezés közben, s nem eszik vele.

E viaszás állapotok mellett is meglható a görög élet tisztasága, a családli kötelékek

Furcsa ráismerés.

Egy öreg eszesül asszony levelet kapott Olyasni nem tudván, átvizsi a szomszédjához, a ki szintén nem vitte többre a betűzésnél. Nehezen ment tehát a levél olvasása. Midőn két három szót nagy nehezen kislabilázt belőle a szomszéd, fölshajít az öreg mámi: Tudom már a levél Están fantól jön, mert az is mindig ilyen akadozva beszél.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Remington írógép

olcsón eladó Herczka Gyulánál,
Csikszerezében.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Csikmindszenten

egy szatbcs-üzlet eladó

Bővebb felvilágosítással szolgál
Mester János kontinos, Csikszere-
redában.

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

HERCZKA GYULA

HERCZKA GYULA.

elektrotechnikai és műszaki üzlete Csikszere-
redában mindenféle villamos munkákat, úgy mint villanyvilágítás,
berendezés, telefon-hálózat, acéltelénvilágítás, saját és idegen kezeltművelő fej-
lesztő készletekkel, szivattyú és tűzfűtőeszközök felújításával.
Alkalmazó raktár mindenféle villany-felvezetési eszközökben, optikai és lát-
ász felvezetések, grammophonok, kerékpárok és azok alkatrészei,
Saját modern felszerelt műszaki műhely, vascsiszolás és egyéb szerszám-
gép-ekkel, hol mindennemű javítások, úgy mint nikerezés és zománczázás stb.
Előmerő levelekkel, úgy mint a jövedelkekkel készségegel szolgál

Egy jó eszládból 2-3 pu-
náziumot végzett fia
tanulónak
felvétetik Veress Elek fűszer
üzletébe Csikszerezében.

FILÓ KÁROLY
utóda, Nagy Vilma.

temetkezési intézete Csikszerezében.

Ajánja az előforduló halálesetek alkalmára dusan berendezett
**raktárát, mindennemű és tujájú fa- és ércz utánzatu koporsóit,
légmentes és elzárható**

ÉRCZ KOPORSÓIT.

Nagy választék sirkoszorukban és szallagokban, szóval
mindennemű **czikkben**, mely a temetéshez szükséges.
Továbbá tudomására kívánom hozni a n. é. közönségnek, hogy
miután a legelső gyárakkal léptem összeköttetésbe, azon helyzeibe
vagyok, hogy a **legjutányosabb árakban** képes vagyok mindent
számítani, úgy hogy a versenyképesség felülmulhatatlan, mivel üzletem
saját háttal van, sem bolt bért, sem kiszolgálásért nem fizetek,
saját magam szolgállok ki vevőimnek, saját **gyázkocsim** van, melyet
50 korona vásárlásnál csekély díjért bocsátok rendelkezésre.
Ravatalozást, díszítést is a legjutányosabban számílok. Segédkezem a hulla
szükséges elhelyezésén is.
A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kész szolgálattal

Filó Károly, utóda Nagy Vilma.

Figyelemre méltó!

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses bizal-
mához fordulni mostan is ép úgy mind az előtti és kérve
becses pártfogóikkal megtisztelni.

Üzletemben minden árut a legelső kézből szerzek
be és így mindig a legjabb és legjobb árut árusítok
azzal az elvvel, hogy „keves haszon, nagy forgalom”
élelénkíti az üzletet.

Becs és pártfogásukat kérve, marado
alázatos tisztelettel
Székelyhidy Sándor,
női- és férfi divat-üzlete, Csikszere-
(Üzlet a Huter szállodával szemben).

Van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni a Kossuth
Lajos utcában, Szepes Béni házában levő minden igényeket kielégítőleg berendezett

Nyerges és kárpitos üzletemre

Üzletemben minden e szakba vágó munkák elkészítését legnagyobb kész-
séggel elvállalom és azt esinos kivételben olcsó ár mellett pontosan eszközölöm.
Raktáron tartok mindenféle ruganyos áruvákokat, mélyen lezállított árban,
úgy, hogy itt mindenki beszerezheti szükségesét ép oly olcsó áron, mint bármely
nagyobb városban. Továbbá kész kocsik is raktáron vannak.

Végül a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom azon körülményre,
hogy kocsik, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom.
Magamat a n. é. közönség jóindulatú pártfogásába ajánlva, maradtam
Kiváló tisztelettel

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos,
Csikszere-
Kossuth Lajos-utcában.

T. Bájer Ferencz urnak Csikszere-eda. A mi az üntől vásárolt kocsit illeti,
arról ezuttal azok véleményét és pedig olyat, a mely **székely hazai iparunknak** va-
lób: n **dicsőségére** válik. — Mindössze néhány het, hogy Öntől a kocsit megvet-
tem, de o néhány het alatt oly erős és mondhatni kritikus ezenurának volt kitéve
a mely azonos egy egész évi folytonos használattal, mert ezen néhány hét alatt
számtalan rozsa, de nagyon rozsa, rögös, köves erdei és mezoi utat összeharagoltam
és a kocsimnak mondhatni semmi sérülése nem történt, pedig, ha történt volna, sem
lenne ezado. — Továbbá eltekintve a kocsit ezen jó tulajdonságaitól, ezélszori és
helyes beosztásától; mondhatom, hogy esinra nézve is megállja a helyét, mert
eddig még minden szakember elismeréssel volt a **szolid és esinos munka** iránt, mely
egy a vas, mint a fa és nyerges munkát illeti. Tisztelettel **Bedrogi Áron.**

T. Bájer Ferencz urnak Csikszere-edin. Tisztelettel értesítem, hogy az Ön
által készítettett Eszterházy hajókocsi úgy küllő esin, mint jóság tekintetében
teljesen kifogástalan. Ugyszintén a kocsiidőléssel és számvitással teljesen meg
vagyok elégedve. Mindelgyva munkáit bárkinck ajánlhatom:
Tartás Agost, főszolgabíró.

Szolid és szabott árak!

Merza Rezső

első temetkezési intézete Csikszerezében (főtér).

Ajánlja előforduló halálesetek alkalmával dúsan berendezett aktárákat, mindennemű fa- és érzekoporsókban, nagy választék halotti felszerelésekben, koszorúk és koszoru szalagokban. Továbbá szobadisz, kapudisz és minden a szakmába vágó felszerelések, a legnagyobb igényeknek megfelelően újonnan berendezve.

Diszes halottas kocsit az általam rendezett temetésekhez díj nélkül adok használatra.

Előforduló esetek alkalmával intézetemet, a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlva, maradok tisztelettel

MERZA REZSŐ.

Legmésesen eltartható érzekoporsók.

Fakoporsók 2 koronától feljebb.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Gyönös és Társa

könyvnyomdája, könyv-, papír-, rajz- és írószer-kereskedése Csikszerezében.
(A dolány nagycsuda mellett).

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy újonnan berendezett üzletünk, mely a mai kor színvonalán álló és minden igényt teljesen kielégítő

könyvnyomda-, könyv-, papír-, rajz- és írószer-kereskedésünk

a legdivatosabb újdonságokkal van berendezve

Elvállalunk mindennemű nyomdai munkákat, u. m.: **könyvek, füzetek, röpiratok, gyászjelentések, meghívók, eljegyzési- és esküvői kártyák, falragaszok, tánczrendek, névjegyek, üzleti felhívások, hivatalos nyomtatványok** stb. nyomtatását legjutányosabb árakon, választás szerint jóminőségű papíron és izléses kivitelben.

A nyomdai dús berendezés, a legszebb alakú és legesimésabbi kiállítású betűk és a kellő szakértelem minden időben képessé tesznek, hogy még a legkényesebb igényeknek is a lehető leggyorsabban megfeleljünk.

A használatban levő iskolai füzetek, irkák, író- és rajzszerrek, a legjobb minőségű író- és rajzpapírok, kitűnő minőségű elegáns és divatos levélpapírok üzletünkben a legjutányosabb árakon minden alkalommal kaphatók.

Magunkat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlva, maradunk
kiváló tisztelettel

Gyönös és Társa.